

Deprem sonucu ölümlerde kimliklendirme ve uygulamada karşılaşılan sorunlara yönelik standart sağlama konusunda bir saha çalışması: İskenderun örneği

İsmail Mehmet Demirci¹, Türker Alptekin²

¹ Adli Tıp Kurumu İskenderun Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Hatay, Türkiye

² Konya Cumhuriyet Başsavcılığı, Cumhuriyet Savcısı, Konya, Türkiye

Öz

Deprem sonucu ölümlerde kimliklendirme ve uygulamada karşılaşılan sorunlara yönelik standart sağlama konusunda bir saha çalışması: İskenderun örneği

Bu çalışmada deprem nedeniyle İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan soruşturmalarda 5271 sayılı CMK ilgili maddelerinde yer alan ölenlerin kimliğini belirleme ve adli muayene ile otopsi işlemleri incelenmiştir. Çalışmanın, deprem sonrası kimliklendirme, ölü muayene işlemleri için standardizasyon açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmada, 06.02.2023 tarihinde meydana gelen deprem sonucu İskenderun ilçesinde ölenlere yapılan ölü muayene işlemlerinde izlenilen yol haritası basamaklandırılarak gelecekte yapılacak çalışmalara yönelik ön çalışma niteliği taşınması düşünülmektedir. Çalışmada öncelikle hazırlanan şablonlar, yapılan kimliklendirme ve ölü muayene işlemleri neticesinde elde edilen formlar sunulmuş toplu ölüm meydana gelen felaketlerde kullanım kolaylığı açısından paylaşılmıştır. Ülkemiz Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının birleşim yerinde bulunmakta deprem kuşağında yer almaktadır. Depremın yakın tarihte ülkemizde yıkıcı etkileri farklı bölgelerde görülmektedir. Deprem ve diğer doğal felaketler konusunda yerel ve ulusal çapta farklı yol haritaları çıkartılarak beklenmedik bir afet karşısında hızla yanıt vermek ve sosyal, çevresel, insani ve adli açıdan olası sorunları asgari düzeye indirmek gerekmektedir. Bu saha çalışması ve gözlem sonrasında doğal afetler nedeniyle ölenlerin kimliklerinin tespit edilmesi, ölü muayene işleminin sağlıklı yapılabilmesi için öncelikle ilgili kurum ve kuruluşlarca planlı bir çalışmanın yapılması gerektiği, bu işlemlerin hızlı ve etkin yapılabilmesi yönünden matbu tutanak veya formların kullanımı, kimliksiz cesetler yönünden kodlama yapılması, cesetler üzerinden kan örneği, parmak izi alınması ve yeterli fotoğraf çekilmesinin kimlik tespitinde önem arz ettiği görülmektedir. Mevcut tespitlerin ve uygulamaların yargı organları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları tarafından incelenmesi ve/veya geliştirilmesi ile hazırlanacak form ve tutanakların gelecekte doğal afetlerle mücadele konusunda yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli Tıp, Kimliklendirme, Ölü Muayene, Deprem, Kitleli Felaketlerde Kimliklendirme

Nasıl Atıf Yapmalı: Demirci IM, Alptekin T. Deprem sonucu ölümlerde kimliklendirme ve uygulamada karşılaşılan sorunlara yönelik standart sağlama konusunda bir saha çalışması: İskenderun örneği. Adli Tıp Bülteni. 2025;30(2):146-153. <https://doi.org/10.17986/bml.1713>

Yazışma Adresi: Uzm. Dr. İsmail Mehmet Demirci, Adli Tıp Kurumu İskenderun Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Hatay

Email: ismail.m.demirci@gmail.com

ORCID ID: 0000-0003-3701-3318

Geliş: 2 Ağustos 2024

Kabul: 7 Mart 2025

Abstract***A field study on providing standards for identification and problems encountered practice in earthquake deaths: İskenderun example***

Investigations conducted by the İskenderun Chief Public Prosecuto Office following this earthquake will identify the deaths listed in relevant sections of Code of Criminal Procedure No. 5271 and conduct forensic examinations and autopsies. This study will contribute to standardizing the identification, examination, and autopsy procedures that will be conducted as a result of the earthquake.

This study examines in detail the step-by-step process followed during the postmortem examination procedures for who died in the earthquake that occurred in the İskenderun district on February 6, 2023. This step-by-step process serves as a preliminary study for future studies. There were primarily templates in this study and the final forms obtained from the identification and postmortem examinations were evaluated and shared for ease of use in disasters involving mass casualties.

Following this fieldwork and observation, we believe that a planned effort must be undertaken by relevant institutions and organizations to identify those who died due to natural disasters and to ensure the proper conduct of the examination. We believe that pre-prepared reports or forms should be used to facilitate rapid and effective conduct of these procedures. For bodies whose identities cannot be determined, forensic examinations should be conducted using coding. Taking blood samples, fingerprints, and adequate photographs from dead bodies are not only important for identification but also necessary for subsequent criminal, legal, and administrative procedures. We believe next or developed forms by judicial bodies and relevant public institutions and organizations, could be helpful in combating potential future natural disasters.

Keywords: Forensic Medicine, Identification, Death Examination, Earthquake, Identification in Mass Disasters.

GİRİŞ

Ülkemizin yer aldığı üç kıta kütesinin bileşke konumunda olması itibariyle ve coğrafi yapısı dolayısıyla doğal afetler sıkça meydana gelmektedir. Özellikle deprem, orman yangını, sel, heyelan gibi doğal afetler nedeniyle çok fazla sayıda can, mal kaybı meydana gelmektedir.

Bilindiği üzere doğal afetler ile mücadelede iki safha bulunmaktadır. Birincisi doğal afetlerden korunmak için gerekli tedbirlerin alınması, ikincisi ise meydana gelen doğal afetler sonucu ortaya çıkacak her türlü kayıp ve zararları en aza indirme ve hızlı bir müdahale imkânı sağlamadır. Bu hususlar yasama ve yürütme organlarının görev ve yetki alanı içerisinde kalmaktadır.

Doğal afetler neticesinde ortaya çıkan kayıp ve zararların oluşumunda insan faktörünün de doğrudan veya dolaylı bir şekilde katkısının bulunması durumunda ilgililerin tespit edilmesi ve haklarında adli işlemlerin başlatılması ile cezai yaptırımların uygulanması ise yargı organlarının görev ve yetki alanı içerisinde bulunmaktadır.

6 Şubat 2023 tarihinde Türkiye saati ile 04:17'de ve 13:24'te merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçeleri olan Mw7.7 (odak derinlik=8.6km) ve Mw7.6 (odak derinlik=7km) büyüklüklerinde iki deprem meydana gelmiştir. 20 Şubat 2023 tarihinde ise, Türkiye saatiyle 20:04'te merkez üssü Hatay Yayladağı olan Mw 6.4 büyüklüğünde ayrıca bir deprem meydana gelmiş, bu depremler ve artçı depremler sonrası 11 ilde toplamda 48 binden fazla insan hayatını kaybetmiş, yarım milyondan fazla bina yıkılmış ya da ağır hasar almış ve önemli maddi kayıplar oluşmuştur (1).

Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerin yüzde 12.5'i, birinci basamak sağlık tesislerinin ise yüzde 17.5'i depremin zarar

verdiği bölgede bulunmaktadır. Ayrıca, Türkiye'de Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde hizmet veren toplam uzman ve pratisyen hekimlerin yüzde 16.5'i, diğer sağlık personelinin ise yüzde 15.5'i depremden etkilenen 11 ilde görev yapmaktadır (1).

Yaşanan depremler neticesinde 11 ilde eğitimden sağlığa, birçok kamusal hizmet alanı ve hizmet sunan kişiler direk veya dolaylı yoldan etkilenmiştir.

Bu çalışmada deprem nedeniyle İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan soruşturmalarda 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 86, 87 vd. maddelerinde yer alan ölen kişilerin kimliğini belirleme ve adli ölü muayene işlemlerinde uygulanan ve izlenen yol incelenmiştir. Çalışmanın, doğal felaketler ve toplu ölümler sonucu yapılacak olan ölü muayene ve otopsi işlemleri açısından uygulayıcılara ve öğretmeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Bu çalışmada, 06.02.2023 tarihinde ülkemizde meydana gelen Kahramanmaraş ili merkezli deprem sonucu Hatay ili İskenderun ilçesinde birçok kişinin ölümü nedeniyle İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan kimlik belirleme ve adli ölü muayene işlemlerine yönelik yapılan işlemler basamaklandırılarak incelenmiştir.

Ceza Muhakemesinde Ölünün Kimliğini Belirleme ve Adli Muayene ile Otopsi İşlemleri

Ceza yargılamasında ölünün kimliğini belirleme ve adli muayene işlemleri ile otopsi işlemleri 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun birinci kitap, üçüncü kısım, üçüncü bölümünde Gözlem altına alınma, Muayene, Keşif ve Otopsi başlığı altında 86, 87 vd. maddelerinde detaylı olarak düzenlenmiştir.

Ceza muhakemesine göre ölenin kimliği mutlaka kendisini tanıyanlara gösterilerek belirlenmelidir. Bununla birlikte soruşturma konusu olayda elde edilmiş bir şüpheli veya sanık varsa, teşhis edilmek üzere ölü ona da gösterilebilmektedir. Ölü'nün adli muayenesinde tıbbi belirtiler başta olmak üzere ölüm zamanı ve nedenini belirlemek amacıyla tüm bulgular saptanmaktadır. Ölü muayene işlemi Cumhuriyet savcısının huzurunda ve bir hekim ile yapılmaktadır.

Gömülmüş bulunan bir ceset, incelenmesi veya otopsi yapılması için mezardan çıkarılabilir. Bu husustaki karar, soruşturma evresinde Cumhuriyet Savcısı, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından verilir. Mezardan çıkarma kararı, araştırmanın amacını tehlikeye düşürmeyecekse ve ulaşılması da zor değilse ölü'nün bir yakınına derhâl bildirilir. Mezardan çıkarma işlemleri yapılırken, cesedin görüntüleri kayda alınır.

Ceza yargılamasında ölü muayene ve otopsi işlemleri önemli bir delil ve tespit işlemi olduğu için kanunda bu konuda detaylı düzenlemelere yer verilmekle birlikte ayrıca Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü tarafından da 20.02.2015 tarihli 156 nolu ölü muayene ve otopsi işlemleri konulu genelge yayınlanmıştır. Genelgede Cumhuriyet savcılarının ölü muayene ve otopsi işlemlerinde nelere dikkat etmesi gerektiği detaylı olarak sıralanmıştır.

Deprem Sonucu Ölü'nün Kimliğini Belirleme ve Adli Ölü Muayene İşlemleri

06.02.2023 tarihinde ülkemizde meydana gelen Kahramanmaraş ili merkezli deprem sonucu Hatay ili İskenderun ilçesinde birçok kişinin ölümü nedeniyle İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan kimlik belirleme ve adli ölü muayene işlemlerine yönelik aşağıdaki şekilde çalışma usulü benimsenmiştir.

1. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemlerine Adalet Bakanlığı'nın genelgesi ile 7 gün 24 saat aralıksız şekilde devam edilmiştir. Ancak merkezlere gelen cesetlerin gece vakti azalması veya hiç gelmemesi de dikkate alınarak nöbet usulü çalışmaya geçilmiştir.

2. Adli ölü muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme konusunda Adli Tıp Uzmanları ve Cumhuriyet Başsavcısı ile Cumhuriyet Savcıları arasında istişare yapılarak ölüm nedeni benzer bulgular gösteren olaylarda adli işlemlerin hızlı ve etkin olabilmesi açısından adli muayene ve kimlik belirleme işlemleri için matbu formlar hazırlanmasına karar verilmiştir. Hazırlanan matbu formlar çoğaltılarak adli ölü muayene ve kimlik tespiti yapılan adli yargı bölgesindeki tüm merkezlere gönderilmiştir. Matbu formlar, her gece yeni bulgular ve sonuçlar değerlendirilerek yeniden gözden geçirilmiş ve son halini almıştır. Sırasıyla ölü muayene tutanağı, kimlik tespiti ve defin ruhsatı şablonları olarak düzenlenmiştir. Söz konusu formlar çalışma ekinde sunulmuştur.

3. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirlemede öncelikle bu işlemin yapılacağı merkezin giriş ve çıkışları polis kontrolüne alınması sağlanarak giriş ve çıkışlar güvenli ve kontrollü hale getirilmiştir. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemlerine başlanmadan önce mevcut getirilen cesetler kontrol edilerek, kimlik tanığı olanlar, kimlik tanığı olmamakla birlikte kimliği bildirilenler, kimlik tanığı ve kimlik bilgileri olmayan cesetler (vücut parçası da dahil) olarak tasnif edilmiştir.

4. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemlerine yönelik bu tasnif yapıldıktan sonra öncelikle kimlik tanığı ve kimlik bilgileri olan cesetlerin adli muayenesi ve kimlik tespitine başlanmıştır. Her ekip Cumhuriyet savcısı, adli tıp uzmanı, zabıt katibi, doktor/adli tıp uzmanı, adli tıp teknikeri/teknisyeni ve olay yeri inceleme uzmanı/personeli bulunduracak şekilde oluşturulmuş, sonrasında adli ölü muayene ve ölü'nün kimliğini tespit etme işlemleri yapılmaya başlanmıştır.

5. Adli ölü muayene ve ölü'nün kimliğini tespit işlemleri devam ederken bu merkezlere gelen yeni cesetler sıraya alınmış, kimlik tanığı olan ve kimlik bilgileri tespit edilmiş cesetler bekletilmeden adli ölü muayene işlemleri yapılmıştır. Böylelikle merkez alanların doluluk kapasitesi en aza indirilmeye çalışılmıştır. Ceset yoğunluğunun olduğu hastanelere temin edilen mobil morglar da cesetlerin bekletilmesi konusunda kullanılmıştır. Adli muayene ve ölü'nün kimliğinin tespiti sırasında kimlik tanığına ölen hakkında detaylı sorular sorularak ölen hakkında bilgi alınmaya gayret edilmiş ve ileride ortaya çıkabilecek karışıklığın önüne geçilmeye çalışılmıştır.

6. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemlerinde kimlik tanığı olmayan ancak ceset üzerinde isim yazılan ve bu isim ile ceset arasında yasal bir teşhis ve tespit elde edilemeyen durum ile kimlik tanığı olmayan ve ceset üzerinde herhangi bir kimlik tespitine yarar bilgi içermeyen cesetlerde adli ölü muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemleri Adli Tıp Kurumunca görevlendirilmiş Adli Tıp Uzmanları tarafından yapılmış olup bu durumlarda öncelikle ölü muayene tutanağına bir kod verilmesine karar verilmiştir. Kodlama olarak ölü muayenesinin yapıldığı yer, ilgili Cumhuriyet savcısı ve Cumhuriyet savcısının yaptığı adli ölü muayene işlemi sayısı şeklinde belirlenmiştir. Örneğin, Yeni Devlet Hastanesinde kimlik bilgileri tespit edilemeyen ceset üzerinde Cumhuriyet savcısı T.A. huzurunda yapılan ilk adli ölü muayene tutanağı, YD-TA-01 şeklinde kodlanmıştır. Daha sonra bu kodlamanın tarihsel açıdan karışabilme ihtimali dikkate alınarak tarih kısmı da baş kısma eklenmiştir.

7. Adli muayene ve ölü'nün kimliğini belirleme işlemi sırasında bu cesetlerde imkan varsa öncelikle olay yeri inceleme personeline parmak izi alınması yapılarak daha

sonra cesedin fiziki kimliğinin tespiti yarar ve ayırt edici özelliği olabilecek (dövme, yara izi, ben vs.) yeterli sayıda fotoğraf çekimi yapılmıştır. Daha sonra adli tıp ekibi tarafından ceset üzerinden DNA incelemesine konu olabilmesi amacıyla biyolojik örnekler Adli Tıp Kurumu tarafından belirtilen esaslara uygun şekil ve şartlarda alınmıştır.

8. Bu şekilde adli muayene yapılan cesetler daha sonra ceset torbasına konulmuş ve ceset torbası üzerine yukarıda belirtilen kod yapııştırılarak soğutuculu mobil morga kaldırılmıştır. Burada 48 saate kadar bekletilen ve yakınlarınca teşhis edilip teslim alınmayan cesetler defin için Cumhuriyet savcısının düzenlediği tutanak ile Mezarlıklar Müdürlüğüne defin için gönderilmiştir.

9. Olası karışıklıklar ve koordinasyon eksikliğine sebebiyet vermemek amacıyla defin işlemi yapılırken ayrı bir Cumhuriyet savcısı, adli tıp uzmanı tarafından mezarlara numara verilerek, olay yeri inceleme uzmanı/personeli tarafından kodlanmış şekilde mezarlığa ulaşan cesedin tüm defin işlemi süresince fotoğraf/video ile kayıt altına alınmış, ayrıca tutanak tanzim edilmiştir. Bu uygulama ile de olası herhangi bir karışıklığın önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

10. Deprem sonrası yakınlarına ulaşamayan kişilerin, yakınlarını teşhis edebilme ihtimali düşünülerek Cumhuriyet Başsavcılığınca kimlik bilgileri tespit edilemeyen cesetler soğutuculu mobil morglarda bekletilmiştir. Bu şekilde birçok kimliksiz cesetlerin kime ait olduğu ve kimlik bilgileri tespit edilmiştir. Yine olay yeri inceleme personelinin çekilen fotoğrafların ilgililere gösterilmesi suretiyle de cesetlerin kimlik tespiti yapılmıştır. Bunlara ilişkin kimlik tespiti ve defin ruhsatını içerir şablon tutanak 2 nüsha olarak düzenlenerek ceset, yakınlarına defin için teslim edilmiştir. Bu şekilde düzenlenen tutanak ise dosyasına eklenerek kodlama yapılan ölü muayene tutanağı ile eşleştirilmiştir.

11. Adli ölü muayene ve ölünün kimliğini belirleme işlemi sonrası açık kimlik bilgileri tespit edilemeyen cesetlerin bütünlüğünü kaybetmesi, 48-72 saat beklenilmesine rağmen teşhisinin yapılmaması, çürüme ve bozulma bulgularının (ceset bütünlüğünde meydana gelen bozulmalar) başlaması nedeniyle İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından define karar verilen cesetlerin daha sonradan yakınları tarafından fotoğraf incelemelerinden tespit edilmesi veya parmak izi sonucu eşleşme sağlanması durumlarında ölen vatandaşların yakınlarına defin yerleri ve sırası bildirilerek ölen yakınlarının akıbetlerini öğrenmeleri sağlanmıştır.

12. Adli muayene ve ölünün kimliğini belirleme işlemlerinde yoğunluk veya kimlik tanıklarının yanlış bilgiler vermesi sonucu ölene ait bilgilerin eksik veya hatalı kaydedilmesi nedeniyle ayrıca nüfus kayıtlarından kontrol sağlanarak tutanaklardaki kayıtların düzeltilmesi sağlanmıştır. Adli muayene ve kimlik tespiti işlemleri bitenlerin MERNİS'den nüfus düşümleri için Nüfus Müdürlüğüne müzekkereler yazılmıştır.

TARTIŞMA

Türkiye ve çevresinde meydana gelen deprem etkinliği Avrasya, Afrika ve Arabistan levhaları arasında devam eden karmaşık levha tektoniği olaylarıyla doğrudan ilgilidir. Bu karmaşık tektonik olaylar dalma-batma, kıtasal çarpışma, açılma ve kaçış tektoniğidir (1).

Yapılan araştırmalar dikkate alındığında, son 58 yıl içerisinde depremlerden, 58.202 kişi hayatını kaybetmiş, 122.096 kişi yaralanmış ve yaklaşık olarak 411.465 bina yıkılmış veya ağır hasar görmüştür (2).

31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre 14.013.196 kişi (%16.4) yaşamakta olup bu illerdeki konut sayısı 5.649.317, yükseköğretim dahil tüm eğitim kademelerinde yaklaşık öğrenci sayısı ise 4.100.000 dur (1,3).

Kahramanmaraş merkezli depremlerde Hatay il merkezi ve ilçelerinde yıkım üst düzeyde gerçekleşmiştir. Bunun sonucu olarak yaralı ve ölü sayıları yüksek düzeyde seyretmiş, ilk günlerde ölü ve yaralı sayısının fazlalığı, ölü muayene işlemlerinin farklı merkezlerde aciliyet nedeniyle yürütülmesi sonucu uygulamada farklılıklar göze çarpmıştır.

Özücelik'in yaptığı bir çalışmada felaketler sırasında mağdurların kimliklendirilmesi ve kayıtlarda yaşanan zorluklar, afetlerde, hastaların doğru bilgileri kendilerinden veya akrabalarından alınamadığı, triaj etiketleri gibi, kişisel materyaller veya fotoğraflar olay yerinde kullanılabileceği belirtilmiş, adli tıp uzmanlarının tüm afetlerin ilk saatlerinden itibaren olay bölgesinde yer almasının gerekliliği vurgulanmıştır (4).

Afet sonrası çalışmalarda başarılı bir uygulama için tüm meslek gruplarının katılım sağladığı multidisipliner bir çalışmanın esas olduğu belirtilmiştir (5).

Kamuoyu açıklamasında; depremde yaşamını yitirenlere hızlı bir şekilde kimliklendirme işlemi yapılması, cenazelerin hızlı bir şekilde yakınlarına teslimi, cenazelerin hangi bina ve enkazdan çıkarıldığı hususunun sağlık – kolluk görevlisine tutanak eşliğinde teslimi, tutanakta cenaze yakını veya tanıyan kişi bulunup bulunmadığı hususunun belirtilmesi, kimliksiz cenazelerin veya yakınları tarafından teslim alınmayan cenazelere ilişkin işlemler sonrası kabir konumunun belirtilerek tutanak altına alınması hususlarına dikkat çekilmiştir (6).

Bandur'un yaptığı bir tez çalışmasında, dünyada yaygın olarak kullanımı önerilen Interpol DVI formunun kitlesel felaketlerde kullanılmasının güçlükler neden olduğu ve ülke özellikleri gözeticilerle kısa bir form oluşturulmasının yararlı olacağı hususu belirtilmiştir (7).

Çalışmamızda karşılaşılan sorunlar ve uygulamada yapılan işlemler çözüm süreçleri başlığı altında belirtilmiş olup ayrıca ekte tutanak ve formlar öneri olarak kullanılması ve geliştirilmesi amacıyla sunulmuştur.

Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Süreçleri

Ölümler ile ilgili olarak İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca resen başlatılan soruşturmalar neticesinde Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yapılması zorunlu olan ölünün kimliğini tespit etme, ölü muayene ve otopsi işlemlerine yönelik olarak idari ve adli boyutlarıyla aşağıdaki sorunlarla karşılaşılmıştır. Bu süreçte ortaya çıkabilecek – çıkan adli ve idari sorunların çözümü için aşağıda yer alan tedbirler uygulanmış ve işlemler yapılmıştır.

1. Deprem olduğu tarih ve zaman aralığı itibariyle adli işlemlerde görevli olan kamu görevlilerinin büyük çoğunluğu, kendilerinin ve ailelerinin can güvenliği açısından İskenderun ilçesinden uzaklaşmış olup iletişim sağlamada güçlük yaşanmıştır. Yine adli işlemlerde görevli olan kamu personelinin ikametlerinin büyük oranda zarar görmesi, aile efradında can kayıplarının ve yaralanmalarının olması, bakıma muhtaç aile bireylerinin bulunması gibi hususlar da adli işlemlerde görev alacak personel sayısının azalmasında etkili olmuştur. Mevcut personel ile iletişim sağlanarak en kısa sürede harekete geçilmiştir. İskenderun Cumhuriyet Başsavcısı tarafından koordinasyon işlemlerine başlanmış öncelikle ilçede bulunan Cumhuriyet savcıları ile iletişim sağlanmış, ayrıca yazı işleri müdürlüğü aracılığıyla adli soruşturmalarda görev alabilecek personelin hazır olması istenmiştir. İskenderun Adli Tıp Şube Müdürlüğünde görevli tek doktor ile aynı anda iletişime geçilmiş, aynı gün çalışma ve Adli Tıp Kurumu Başkanlığıyla koordinasyon sağlanmıştır.

2. İskenderun Kaymakamlığı başta olmak üzere kamu kurumları ile adliye irtibatı kesilmiştir. Başta cep telefonları olmak üzere internet ve elektrik erişimi kesintiye uğramıştır. Bu nedenle Cumhuriyet Başsavcısı İskenderun Kaymakamlığına giderek kriz masasına katılmış, ön görüşmeler yapılarak olay ve durum hakkında genel bilgiler alınmıştır. Mevcut elektronik ve haberleşme sistemlerindeki aksamalar nedeniyle yüz yüze görüşmeler tercih edilmiştir. Adli soruşturmalar için gerekli idari taleplerin gecikmesini önlemek amacıyla mevcut durum ve talepler AFAD kriz masasına, Kaymakamlığa, Valiliğe, Koordinatör Bakanlara iletilmiş, ayrıca Adalet Bakanlığı nezdinde girişimlerde bulunularak çözüm sağlanmaya çalışılmıştır.

3. Deprem sonucu ölen ve yaralanan kişilerin akıbeti konusunda kamu kurumları ile adliye arasında herhangi bir bilgi akışı sağlanamamış özellikle ölen kişilerin kim olduğu, nereden, nasıl ve hangi enkaz altından çıkarıldığı konularında detaylı tespitler yapılamamış ve plansız olarak hastanelere, mezarlıklara nakilleri yapılmıştır. Cesetler bulundukları

alanlara özellikle mezarlıklara rastgele konulduklarından ve açık alanda bulunduklarından dolayı ceset bütünlüğünde bozulma başlamış, cesetleri muhafaza edecek mobilize soğuk hava morgları temin edilememiştir. Hastanelerde bulunan morglar da yetersiz kalmıştır. Bu durumun tespit edilmesi üzerine öncelikle İskenderun Adli Yargı sınırları içerisinde yer alan İskenderun, Arsuz ve Belen ilçe Mülki Amirleri ile İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı irtibata geçerek deprem sonucu ölen kişilerin cesetleri üzerinde ölü muayene ve kimlik işlemleri yapılması gerektiği dolayısıyla izinsiz defin yapılmaması gerektiği vurgulanmıştır. Yine kolluk kuvvetleri ile irtibata geçilerek deprem sonucu ölen kişilerin kimliklerinin tespitine çalışılması, hangi enkaz alanından çıkartıldığının tespit edilmesi ve mevcut cesetlerin nerelerde olduğunun öğrenilmesi talimatları verilmiştir.

4. Bazı kamu hastanelerinde tedavi görmekte iken ölen kişilerin cesetleri ile deprem sonucu ölen kişilerin cesetleri aynı hastane morguna kaldırılmış ve ölüm nedenleri yönünden karışıklıklar ortaya çıkmıştır.

5. Bu durum Cumhuriyet savcıları ile adli tıp uzmanlarının cesetler incelenerek deprem neticesinde ölüm olduğuna ilişkin bir bulgu tespiti yapılamayanlar ayrı bir yerde muhafaza edilmiştir. Bu konuda hastane morg görevlisi ve hastane yönetimi ile görüşülmüş ayrıca hastane bilişim sisteminden hasta kayıtları incelenmiştir. Bu doğrultuda deprem haricinde başka bir nedenle vefat ettiği değerlendirilen cesetler ayrı bir alanda muhafaza edilmiş ve cesetlerin yakınlarına ulaşılması konusunda kolluk personeline talimat verilmiştir. Yapılan araştırmalar neticesinde ölenlerin yakınlarına ulaşılmış ve ilgili birimlerce defin ruhsat işlemlerinin yapılması sağlanarak cesetlerin yakınlarına teslimi sağlanmıştır. Bu çalışmalar sonucu cesetlerin ölüm nedenlerinden kaynaklı karışıklıklar önlenmiş ayrıca hastane yönetimine morg alanına İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı bilgisi dışında ceset gönderilmemesi talimatı verilmesine ek olarak adli işlemlerin yapıldığı morg alanı giriş ve çıkışlarına polis noktaları oluşturularak gelen ve giden cesetlerin kontrolü bu konuda çözüm sağlanmıştır.

6. Deprem sonucu ölen kişilerin cesedi ile ilgili ölü muayene ve defin ruhsatı işlemleri yapılacağı konusunda yeterince bilgilendirme yapılmaması ve bu konuda adli makamlarla irtibata da geçilememesi nedeniyle özellikle kırsal kesimde ve köylerde ölen kişi, yakınları tarafından herhangi bir bildirim yapmaksızın mezarlığa defnedilmiştir. Bu nedenle bu cesetler yönünden adli ölü muayene ve kimlik tespiti yapılamamıştır. Bu konuda yapılan araştırmada depremin etkili olduğu birçok il ve ilçede benzer şekilde eylemlerin olduğu bilgisi edinilmesi üzerine Adalet Bakanlığı ile irtibata geçilmiş ve bu konuda sorunun çözümüne yönelik bir genelge hazırlandığı bilgisi alınmıştır. Daha sonra Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğünce Deprem Nedeniyle Olağanüstü Hal İlan Edilen Yerlerde Yapılacak Ölü Muayene ve Defin İşlemleri konulu

genelge ile bu konu açıklığa kavuşturularak Cumhuriyet Başsavcılıklarınca ölü muayene ve kimlik tespiti yapılmadan defnedilen cesetler yönünden defin işlemlerinin genelge doğrultusunda yapılması sağlanmıştır.

7. İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ölü muayene ve kimliklendirme işlemlerinde açıkta bulunan, çürüme ve kokuşma gibi bulguları olan cesetlere öncelik verilmiş ve bir an önce defin işlemlerinin yapılması sağlanmıştır. Bununla birlikte kamu kurumları ile görüşülerek İskenderun Yeni Devlet Hastanesi ve Eski SSK Hastanesine mobilize soğuk hava morgları temin edilmiş ve vücut bütünlüğü bozulma ihtimali olan, çürüme veya kokuşma bulguları olabilecek cesetler buralara nakledilerek başta çalışma alanlarının hijyen güvenliği olmak üzere çalışma merkezlerinin ortamı genişletilmiştir.

8. Bu bilgiler doğrultusunda Cumhuriyet Başsavcılığınca bir planlama yapılmıştır. Adli ölü muayene ve kimlik tespitine yönelik işlemler İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı gözetiminde ve koordinesinde olmak üzere ilk dört gün mevcut taşınan cesetler nedeniyle yedi farklı merkezden (Yeni Devlet Hastanesi, Eski SSK Hastanesi, İskenderun Özel Gelişim Hastanesi, İskenderun Özel Palmiye Hastanesi, Arsuz İlçesi Devlet Hastanesi, Belen İlçesi Devlet Hastanesi, Çankaya Mezarlığı) yürütülmüş daha sonra beşinci gün ise Çankaya Mezarlığı tek merkez olarak uygulama birliği sağlanması amacıyla tercih edilmiştir. Bu merkezler dışında ölü muayene işlemlerinin yapılmayacağı hususunda ve cesetlerin bu merkezlere getirilmesi konusunda mülki amirliklere bilgi verilmiştir. Bununla birlikte ölü muayene işlemleri için arızı olarak bölgesel geçici adli işlem merkezi de oluşturulmuştur. Her bir merkeze yeterli sayıda Cumhuriyet savcısı, zabıt katibi ve adli tıp uzmanı görevlendirilmiştir. Ayrıca güvenlik yönünden yeterli sayıda kolluk görevlisi de konumlandırılmıştır.

9. İskenderun ilçesinde depremin olduğu tarihte İskenderun Adli Tıp Şube Müdürlüğünde bir adli tıp uzmanı görev yapmakta olup, adli ölü muayene işlemleri ve ölen kişi sayısı düşünüldüğünde yeteri kadar olay yeri inceleme uzmanı/personeli, adli tıp uzmanı ve ölü muayene, otopsi işlemine yönelik tıbbi gereç hali hazırda bulunmadığı görülmüştür. Aynı şekilde yeteri kadar yardımcı sağlık personeli ve kolluk görevlisi de temin edilememiştir. Aynı gün içerisinde İskenderun Adli Tıp Şube Müdürlüğü ve Cumhuriyet Başsavcılığınca Adli Tıp Kurumu Başkanlığına bilgi verilmiş, ihtiyaçlar ve personel talebi iletilmiş, Adli Tıp Kurumu Başkanlığıyla yapılan görüşmeler neticesinde ilk gün en yakın birim olan Adana Adli Tıp Grup Başkanlığından, ikinci gün ise Antalya Adli Tıp Grup Başkanlığından adli tıp uzmanı, adli tıp teknikeri, ölü muayene ve otopsi ekipmanları, ihtiyaç duyulacak araç ve gereçler ile adli tıp uzmanları, adli tıp teknikerleri ekip olarak yardım ve desteğe gelmişlerdir.

Ayrıca Adli Tıp Kurumu Başkanlığına günlük bilgi aktarımı sonucunda ülkenin farklı yerlerinde görev yapan adli tıp uzmanları/asistan hekimleri, adli tıp tekniker ve teknisyenleri çalışmalara katılmış ve malzeme ihtiyacı konusunda yeterli düzeyde destek sağlanmıştır. Sağlık Bakanlığında görevli hekimler, Üniversitelerde görevli adli tıp uzmanları ve farklı uzmanlık alanlarından gönüllü hekimler ve diğer yardımcı personeller sürecin hızlı ilerlemesine katkı sağlamışlardır. Yeterince yardımcı sağlık personeli ve kolluk görevlisi temin edilmesi amacıyla İlçe Emniyet Müdürlüğü ve İlçe Sağlık Müdürlüğü ile irtibata geçilerek bu konudaki personel eksikliği de giderilmiştir. Adli tıp uzmanları ve teknikerlerine yardımcı olması amacıyla ayrıca İlçe Sağlık Müdürlüğünce ölü muayene ve kimlik tespitine yönelik adli işlemlerde çok sayıda doktorun görevlendirilmesi sağlanmış ve adli ölü muayene işlemlerinde diğer branşlardan hekimler de görev almışlardır.

10. Ölü muayene ve kimlik tespitine yönelik adli işlemler için kağıt, kalem, yazıcı, bilgisayar gibi araç gereçlerin temininde güçlükler yaşanmış bazı yerlerde ise bu araç ve gereçler temin edilememiştir. Araç gereçlerin temininde güçlükler yaşanması, bazı yerlerde ise bu araç ve gereçlerin temin edilememesi üzerine eksik olan araç ve gereçler tespit edilerek adli işlemlerin yapıldığı her bir merkeze bilgisayar, yazıcı, ofis malzemeleri temin edilmesi amacıyla Cumhuriyet Başsavcılığı bilgi işlem bürosunda çalışan teknik personel görevlendirilmiştir. Teknik personel aracılığı ile tüm merkezlere gerekli araç ve gereçler temin edilmiş bu konudaki eksiklikler giderilmiştir.

11. İskenderun ilçesinde bulunan Sağlık Bakanlığına bağlı 2 (iki) Devlet Hastanesi de deprem nedeniyle zarar görmüş, bazı alanlarda çökme olmuş buna rağmen deprem sonucu ölen kişilerin cesetleri bu hastanelere nakledilmiştir. Görevli Cumhuriyet savcıları, adli tıp ekipleri, olay yeri inceleme uzmanları/personelleri, kolluk görevlileri bu hastanelerde tek bir merkezde toplanana dek işlemlere 4 gün süresince devam edilmiştir. İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca adli işlemler ve kamu hizmetlerinin aksamaması açısından ilk 4 gün cesetler bu hastaneler başta olmak üzere nakledildikleri yerlerde ölü muayene ve kimlik tespiti işlemleri yapılmış olup süreç içerisinde kimliklendirme açısından adli tıp alanında uzmanlık gerektiren cesetler bir merkeze, kimliği belli, yakınları mevcut cesetler farklı bir merkeze yönlendirilerek karışıklığın giderilmesi amaçlanmıştır.

12. Adli işlemlerde görevli olan kamu personellerinin yeme-içme, barınma gibi sorunları ortaya çıkmış ve bu konuda ilk günlerde yeterince sağlıklı bir çözüm sunulamamıştır. Bunun üzerine İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kurum imkanları dahilinde çözüm odaklı yaklaşım geliştirilmiştir. Öncelikle İskenderun Açık ve Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlülerin Adana iline nakli konusunda Adalet

Bakanlığı ile görüşülmüş ve İskenderun Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlüler Adana ilinde bulunan başka bir ceza infaz kurumuna nakledilmişlerdir. Burada boşalan alanlar ile açık ceza infaz kurumunda yer alan boş alanlara ise adli işlemlerde görevli olan tüm personel yerleştirilerek belirli bir sistem çerçevesinde ulaşım ve iletişim sorunu başta olmak üzere yeme-içme, temel ihtiyaçlar, barınma sorunları giderilmeye çalışılmıştır.

13. Dahasonra İskenderun limanına deprem mağdurlarının barınması için getirilen gemide hem deprem mağduru olup hem de adli işlemler ile ilgili kamu hizmeti sunmaya devam eden tüm çalışanlar için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ile İskenderun Cumhuriyet Başsavcısı tarafından bizzat görüşmeler yapılarak 80 oda tahsis edilmesi sağlanmış, barınma ihtiyacı büyük bir ölçüde çözülmüştür. Adliye binası yanında bulunan İskenderun Teknik Üniversitesi kampüsü içerisine yapılmakta olan konteyner kent içerisinden ayrıca adliye personeline yönelik konteyner talep edilmiştir.

14. Ceza infaz kurumu bünyesinde yemek çıkartılması sağlanmış ayrıca bu yemeklerin kumanya şeklinde sahada görev alan adli personele ulaştırılması sağlanarak yemek sorunu çözülmüştür.

15. İskenderun Adliye Binasında yapılan bilirkişi incelemeleri neticesinde, binanın sağlam olduğuna ve kullanılabilir olduğuna ilişkin görüşler üzerine adli işlemlerin büyük bir kısmı İskenderun Adliye Binasında devam etmiştir.

16. İskenderun Cumhuriyet Başsavcılığınca Kızılay ile irtibata geçilerek yemek gıda konusunda yardım talep edilmiş ve adliye binasında seyyar mutfak kurularak iki öğün yemek sağlanmıştır.

SONUÇ

Adli ölü muayene ve kimliklendirme işlemleri ceza yargılamasında önemli bir delil ve tespit işlemidir. Bu saha çalışması ve gözlem sonrasında doğal afetler nedeniyle binlerce kişinin ölümü sonrası ölenlerin kimliklerinin tespit edilmesi, ölü muayene işleminin sağlıklı yapılabilmesi için öncelikle Cumhuriyet Başsavcılıklarınca planlı bir çalışmanın yapılması gerektiği, bu konuda çok fazla sayıda Cumhuriyet savcısı, adli tıp uzmanı, adli tıp teknikeri, zabıt katibi, olay yeri inceleme personelinin temin edilmesinin zorunlu olduğu, adli işlemlerin hızlı ve etkin yapılabilmesi yönünden ayrıca önceden hazırlanan matbu tutanakların/ formların kullanımının önemli olduğu, kimlik bilgileri tespit edilemeyen cesetler yönünden kodlama yapılması suretiyle adli muayenelerinin yapılması, cesetler üzerinden uygun biyolojik örnekler ve parmak izi alınması, yeterli düzeyde ve ayırt edici fotoğraf çekimi cezai, hukuki ve idari açıdan büyük önem arz ettiği, doğal afetler sonrası adli soruşturmaların etkin ve hızlı yürütülebilmesi açısından AFAD, Mülki

amirlikler, kamu kurumları ile sağlıklı ve kesintisiz bir iletişim kurulmasının zaruri olduğu, çalışmada yer alan tespitlerin ve uygulamaların yargı organları ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına açısından öncül bir çalışma olarak dikkate alınması ve geliştirilmesinin ileride ortaya çıkabilecek doğal afetlerle mücadele konusunda yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

TEŞEKKÜR

T.C. Adalet Bakanlığına, T.C. Adli Tıp Kurumuna, İskenderun Cumhuriyet Başsavcısı M. Emin ÜNALAN'a, Adli Tıp Kurumu Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Hızır ASLIYÜKSEK'e, Prof. Dr. Yasemin BALCI'ya, İskenderun Cumhuriyet savcılarına, Adli Tıp Kurumunda görevli adli tıp uzmanları, adli tıp teknikeri ve teknisyenlerine, Adana Adli Tıp Grup Başkanı Prof. Dr. Necmi ÇEKİN'e ve değerli adli tıp uzmanlarına, Antalya Adli Tıp Grup Başkanı Uzm. Dr. Refik AKMAN ve değerli adli tıp uzmanlarına ve Sağlık Bakanlığı ile Üniversiteler başta olmak üzere görevlendirme ile veya gönüllü olarak İskenderun'a gelmiş tüm hekim ve sağlık çalışanlarına teşekkür ederiz.

BİLDİRİMLER

Bu çalışma Uluslararası Katılımlı 18. Adli Tıp Günlerinde sözel olarak sunulmuş ve bildiri kitabında yer almıştır.

Çıkar Çatışması

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek

Yazarlar bu makale ile ilgili herhangi bir malî destek kullanımı bildirmemişlerdir.

Etik Beyan

Çalışmada etik kurallara uyulmuştur. Adli Tıp Kurumu Başkanlığı 09.10.2023 tarih ve 2023/1082 sayılı kararı ile izin alınmış olup Helsinki Bildirgesi kriterleri göz önünde bulundurulmuştur.

Yazar Katkısı

Konsept: İ.M.D., T.A, Dizayn: T.A., İ.M.D., Veri Toplama veya İşleme: İ.M.D., T.A., Analiz veya Yorumlama: T.A., İ.M.D., Literatür Arama: İ.M.D., T.A, Yazan: T.A. İ.M.D.

KAYNAKÇA

1. T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın 2023 Kahramanmaraş ve Hatay Depremleri Raporu (<https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/03/2023-Kahramanmaraş-ve-Hatay-Depremleri-Raporu.pdf>)
2. Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Depremle İlgili Teknik Bilgiler (<http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/bilgi/depremnedir/index.htm>)
3. Türkiye İstatistik Kurumu, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2022, Yayın Tarihi 6 Şubat 2023 (<https://data.tuik.gov.tr/bulten/index?p=adrese-dayali-nufus-kayit-sistemi-sonuclari-2022-49685>)

4. Özüçelik DN. Türkiye’de 1999 Marmara Depreminden 2011 Van Depremine Aldığımız Dersler.Afetlerde Acil Tıp Hizmetleri. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2019. p. 17-28 (<https://www.turkiyeklinikleri.com/article/tr-turkiyede-1999-marmara-depreminden-2011-van-depremine-aldigimiz-dersler-84818.html>).
5. Byard RW, Winskog C. Potential problems arising during nternational disaster victim identification (DVI) exercises. Forensic Sci Med Pathol 2010;6(1):1-2 (<https://link.springer.com/article/10.1007/s12024-009-9141-5>)
6. Depremde Yaşamını Yitirenlerin Kimliklendirme ve Defin Hizmetleri Hk.; Kamuoyu Açıklaması; AFAD (<https://www.afad.gov.tr/kamuoyu-aciklamasi-basin-duyurusu>)
7. K. Bandur, İ. Nur. Adli tıp hekimlerinin felaket kurbanlarının kimliklendirilmesi (DVI) konusundaki görüşleri (<https://acikerisim.baskent.edu.tr/items/2e795e7e-41ed-485d-9471-83f4a0073d32>).

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI

Soruşturma No:202.../.....

Tarih: .../.../.....

ÖLÜ MUAYENE TUTANAĞI

.../.../... tarihinde gerçekleşen AFET (deprem – sel – yangın – patlama – diğer) neticesinde evrak seri nolu AFETZEDE TAKİP FORMU ile gönderilen şahsın vefat ettiğinin bildirilmesi üzerine Cumhuriyet Başsavcılığımızca başlatılan soruşturma neticesinde Cumhuriyet Savcısı, Adli Tıp Uzmanı/Adli Tabip, Zabıt Katibi ve Olay Yeri İnceleme Uzmanı/Kameraman ile ölü muayene işlemine başlanmıştır.

KİMLİK TANISININ

Adı – Soyadı:		TC Kimlik No:		Telefon:	
Yakınlığı:		Adresi:			
Anne/Baba Adı:					
Doğum Tarihi:					

Tanıklığa engel hali yok, ceset gösterildi, usulen yemin yaptırıldı. Ölenin kimliği soruldu;

ÖLENİN

Adı – Soyadı:		TC Kimlik No:		Telefon:	
Anne/Baba Adı:		Adresi:			
Doğum Tarihi:					

Yukarıda kimlik bilgilerini belirttiğim vefat eden kişiyi kesin olarak teşhis ettim. **İmza:**

ÖLEN KİŞİNİN CESEDİNİN ÇIKARILDIĞI YER HAKKINDA;

- ☐ **EVET**, vefat eden hakkında düzenlenen evrak seri nolu AFETZEDE TAKİP FORMU'nda belirtilen bilgiler **DOĞRUDUR**, **ÖLEN KİŞİ** adresinde bulunan binanın deprem nedeniyle yıkılması sonucu enkaz altından çıkarılmıştır, dedi.
- ☐ **HAYIR**, vefat eden hakkında düzenlenen evrak seri nolu AFETZEDE TAKİP FORMU'nda belirtilen bilgiler **YANLIŞTIR**, **ÖLEN KİŞİ** adresinde bulunan binanın deprem nedeniyle yıkılması sonucu enkaz altından çıkarılmıştır, dedi.

Beyanı okundu, imzası alındı.

Adı – Soyadı:

İmzası:

Tarih:

Doktor Bilirkişi

Zabıt Katibi

OYİ Uzmanı/Kameraman

Otopsi Teknikeri/Yard. Personel

Adı – Soyadı:		T.C. Kimlik No:		Cep Telefonu:	
Adı – Soyadı:		T.C. Kimlik No:		Cep Telefonu:	
Adı – Soyadı:		T.C. Kimlik No:		Cep Telefonu:	
Adı – Soyadı:		T.C. Kimlik No:		Cep Telefonu:	

Cumhuriyet savcısı huzurunda yukarıda kimlik bilgileri belirtilen kişiler ile ölü muayene işlemine geçildi.

Cesedin Ölü Muayenesinde; Uzun() – Orta() – Kısa() saçlı; Uzun() – Orta() – Kısa() boylu; Zayıf() – Normal() – Kilolu() – Aşırı Kilolu() Kadın() – Erkek() – Cinsiyeti Değerlendirilemeyen() – Bebek() – Çocuk() – Genç() – Orta Yaşlı() – Yaşlı() – İleri Yaşlı() cesedin; ceset torbası içerisinde() – battaniyeye sarılı() – günlük kıyafetleri giyinik halde() – çıplak vaziyette() olduğu,

Yapılan muayenesinde yaklaşık() yaşlarında, () boylarında, () kilosunda, Kahverengi() – Siyah() – Yeşil() – Mavi() – Ela() Diğer(.....) göz renginde, sünnetli() – sünnetsiz() olduğu, üzerinde toz bulaşı() – toprak() – moloz parçası() – yanık elbise() – çamur bulaşı() – mevcut olduğu,

Ölü Lekeleri() , Ölü Katılığı() , Çürüme Bulguları() , Mumyalaşma() , Sabunlaşma() , Kömürleşme() olduğu görüldü.

Cesedin üzerinden değerli olduğu düşünülen Küpe() , Kolye() , Broş() , Bileklik() , Bilezik() , Saat() , Diğer(.....) eşyalar fotoğflanarak Cumhuriyet Savcılığına() , Olay Yeri İnceleme Uzmanına() , Zabıt Katibine() teslim edildi.

Yapılan Harici Muayenesinde;

- ☐ Baş bölgesinde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır() ☐ Üst ekstremitelerde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır()
- ☐ Kafatasında kırık mevcut() , Yüz kemiklerinde kırık mevcut() ☐ Üst ekstremitelerde kemik kırıkları/şekil bozukluğu mevcut; Sağ() , Sol()
- ☐ Boyun bölgesinde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır() ☐ Alt ekstremitelerde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır()
- ☐ Göğüs bölgesinde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır() ☐ Alt ekstremitelerde kemik kırıkları/şekil bozukluğu mevcut; Sağ() , Sol()
- ☐ Göğüs bölgesinde bası bulguları mevcut() , Kaburga kırıkları mevcut() ☐ Amputasyon mevcut; ()
- ☐ Batın bölgesinde yaralanma mevcut; Hafif() , Orta() , Ağır() ☐ Yanık mevcut; ()

Aşağıda belirtilen ve gerektiğinde **genetik inceleme ve/veya kimlik tespiti yapılabilmesi amacıyla cesetten alınan örnekler** Cumhuriyet Savcılığına() Olay Yeri İnceleme Uzmanına() , Zabıt Katibine() teslim edildi.

- ☐ Parmak İzi ☐ Ağız İçi Sürüntü Örneği ☐ Kas Örneği ☐ Kan Örneği (EDTA'lı tüp)
- ☐ FTA Kartına Damlatılmış Kan ☐ Diş Örneği ☐ Kemik Örneği ☐ Diğer(.....)
- ☐ Çürüme nedeniyle parmak izi alınamadı. ☐ Çürüme nedeniyle kan örneği alınamadı.

Doktor Bilirkişi beyanında; Cumhuriyet Savcısı huzurunda yapılan ölü muayenesi işlemi neticesinde kişinin ölümünün deprem sonrasında oluşan enkaz altında kalma ile uyumlu nitelikte() , çıkan yangın nedeniyle yanma ile uyumlu nitelikte() , elektrik çarpması ile uyumlu nitelikte() , boğulma/sıvı aspirasyonu ile uyumlu nitelikte() ,

- ☐ Kunt genel beden travması ☐ Dekapitasyon() , Baş bölgesinde parçalanma ve doku kaybı()
- ☐ Kafatası kırığı() , Beyin kanaması() , Beyin doku hasarı() ☐ Üst ekstremitelerde amputasyonu; Sağ() , Sol() , Diğer()
- ☐ Boyun kırığı() , Boyun bölgesinde ezilme() ☐ Alt ekstremitelerde amputasyonu; Sağ() , Sol() , Diğer()
- ☐ Göğüs bölgesi basısı() , Kaburga kırıkları() , Mekanik asfiksi() ☐ Kan kaybı, İç Kanama() , Dış Kanama()
- ☐ Elektrik akımı geçişine bağlı Yanık() , Solunum ve Dolaşım Durması() ☐ Yanmaya bağlı Geniş Doku Harabiyeti() , Kömürleşme()
- ☐ Diğer(.....) sonucu meydana gelmiş olduğu, **kesin ölüm nedeni tespit edildiğinden klasik otopsi işlemine gerek olmadığı** kanaatindeyim, dedi.
- ☐ Kesin ölüm sebebi tespit edilemediğinden klasik otopsi işlemi yapılmasına gerek olduğu kanaatindeyim, dedi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

- Cesedin kesin ölüm nedeni tespit edildiğinden klasik otopsi işlemi yapılmasına gerek **OLMADIĞINA**,
- Ölü muayene işlemleri tamamlanmış olması ve cesedin defnedilmesinde sakınca bulunmaması nedeniyle **DEFİN RUHSATI** düzenlenmesine,
- Ölü muayene işlemlerine katılan kişilere sarf kararının işlemlerin neticesinde yazılmasına, karar verilerek ölü muayene tutanağı hazır olanlarca imza altına alınmıştır. .../.../.....

Cumhuriyet Savcısı:	Zabıt Katibi:	Doktor Bilirkişi:
OYİ Uzmanı/Kameraman:	Otopsi Teknikeri/Yard. Personel:	Kimlik Tanığı:

T.C. İÇ İŞLERİ BAKANLIĞI
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI

AFETZEDE TAKİP FORMU

EVRAK SERİ NO

Görevli/Yetkili Olan Kişinin Bilgileri (Adı - Soyadı, TC kimlik Numarası, Çalıştığı Birim, Sicil No, Telefonu, İmzası)

KAREKOD

Şahit olan kişinin bilgileri (Adı - Soyadı, TC kimlik Numarası, Telefonu, İmzası)

Diğer:

KAN ÖRNEĞİ

Bulunduğu yer:

Tarih:

Saat:

Yaş Durumu

Sağlık Durumu

İl:

Adres:

İlçe:

Mh/Köy/Apt:

Adı - Soyadı:

TC:

Tel:

Bebek ☐ Sağlam ☐
Çocuk ☐ Hafif yaralı ☐
Genç ☐ Orta yaralı ☐
Orta yaşlı ☐ Ağır yaralı ☐
İleri yaşlı ☐ Ölü ☐
Çok yaşlı ☐ Diğer:.....

PARMAK İZİ

Yakınının

Adı - Soyadı:

Tel:

TC:

Bulan kişinin

Adı - Soyadı:

Tel:

TC:

Teslim alanın

Adı - Soyadı:

Tel:

TC:

Sevk aracının plakası:

Sevk Tarihi:

Sevk Hastanesi:

Bölümü:

2. Sevk aracının plakası:

Sevk Tarihi:

2. Sevk Hastanesi:

Bölümü:

En son tedavi gördüğü hastanenin adı:

Son Durumu: Sağ ☐ Entübe ☐ Yoğun Bakımda ☐ Ölü ☐